

Placa a la Fatarella

Familiars dels morts i desapareguts a la Batalla de l'Ebre. Foto: EL PUNT AVUI.

L'última vegada que la Isabel va veure el seu germà Llorenç, va ser des de la finestra de la casa de pagès de Fornells de la Selva on vivien. Ell anava vestit de soldat i ella el va seguir amb la mirada mentre s'allunyava caminant i feia saltironejar la motxilla que portava a l'esquena. Ella tenia 7 anys i el seu germà, 17, i el dia abans, com a comiat, l'havia portat a veure el mar per primera vegada. Hi ha coses que són difícils d'oblidar. La setmana passada, al Memorial de les Camposines de la Fatarella, el d'en Llorenç Parés va ser un dels 40 noms gravats a la placa commemorativa que es va incorporar a les que ja figuren al monument erigit en homenatge als participants morts i desapareguts a la batalla de l'Ebre. És un monument austere que inclou l'ossera on hi ha dipositades les restes dels soldats d'un i altre bàndol que encara avui es troben en aquells espais tant aspres. S'hi poden llegir 1.224 noms perquè els familiars tinguin finalment un indret on dipositar les flors i conjurar la memòria. Un altre dels noms era el d'en Josep Balletbó del Prat de Llobregat. El seu fill Pere portava a les mans la

darrera carta que, des de la serra de Pàndols, el seu pare va adreçar a la seva mare poques hores abans de morir. "Vostè encara en té un record", li va comentar la filla d'una altra víctima, que lamentava el buit absolut que l'havia acompanyat durant tota la vida. "Però és un record molt dolorós", li va respondre en Pere, mostrant i no mostrant el contingut tristíssim d'unes frases que se sabia de memòria i que a penes ocultaven les certeses sobre la proximitat del desenllaç. En Pere deia que era tard, massa tard, però agraïa el gest i el reconeixement.

L'acte es va celebrar el Dia Internacional de la Pau, i en els parlaments, naturalment, es van esmentar la reconciliació i la necessitat de tancar ferides, es va fer l'elogi d'aquells rituals que servien per cloure el dol i es van entonar totes les lliçons i les formes del mai més. Com no estar-hi d'acord? Com no reconèixer tots els sofriments i no compartir els actes i els mots que afavoreixen la convivència? I, no obstant això, en aquest àmbit no sempre és fàcil trobar la darrera paraula, ni pronunciar la frase que no generi una o altra incomoditat. I no perquè els odís encara siguin vius, sinó segurament perquè, a diferència d'altres conflictes, aquest contenia combats ideològics que no estan tancats i veritats històriques que no s'accepten amb unanimitat. Això és el que separa l'evocació de la Guerra Civil Espanyola de l'evocació de la Segona Guerra Mundial o de l'apartheid sud-africà, i això és el que no permet parlar de reconciliació amb la mateixa lleugeresa. La memòria i els homenatges sempre es fan en present, i després de la repressió brutal de la postguerra i la Causa General franquista, després de l'amnèsia interessada de la Transició, ha estat molt breu i molt contestat el període en què es podia dir, simplement, que en Llorenç i en Josep van morir lluitant per la justícia i la llibertat. I ara sembla que, com deia el clàssic, ja no toca.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 13-10-2012 Pàgina 12

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/10-sense-elpunt/26-sense-elpunt/584105-placa-a-la-fatarella.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui